

Plenum

Torsdag 22.2.2024 kl. 15.59—20.25

2.3. Muntlig fråga om hälsovårdstjänster (Henrik Wickström sv)

Muntligt spörsmål MFT 20/2024 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: SFP:s fråga gäller samma helhet, så vi behandlar den på samma gång. — Ledamot Wickström, varsågod.

Debatt

16.40 **Henrik Wickström r:** Värderade talman, arvoisa puhemies! Kun me keskustelemme sote-sektorista ja sote-sektorin haasteista, niin eittämättä suurin haaste liittyy henkilöstön saatavuuteen.

En av de största utmaningarna inom hela vårdsektorn handlar om personalbristen, som är akut. Utan en välmående personal har vi inte heller en fungerande omsorg för alla finländare.

Hallitusohjelmasta löytyy kirjauksia siitä, millä tavalla hallitus aikoo panostaa siihen, että meillä olisi riittävästi sote-puolen henkilöstöä kaikkialla Suomessa. Jos nyt tällä hetkellä kuuntelee viestiä henkilöstöltä, mitä varmaan me kaikki saadaa, niin eivät uudet hyvinvointialueet ole esimerkiksi helpottaneet byrokratiaa, mikä koetaan, että kuormittaa tällä hetkellä hoitohenkilöstöä. Olemme voineet lukea useassa lehdessä siitä, että lääkärit sanovat, että nykyään ei ehdi hoitaa yhden päivän aikana yhtä monta asiakasta kuin aiemmin. Kysynkin arvoisalta ministeri Juusolta, mitä kaikkia toimia edistetään nyt pikaisesti hallituksessa, jotta tähän akuuttiin tilanteeseen saataisiin ratkaisuja.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.41 **Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Wickström on kysynyt tästä kysymyksestä aikaisemminkin muutaman kerran, mutta voin nyt käydä läpi sitä ajankohtaista tilannetta, [Antti Kurvisen välihuuto] mikä tällä hetkellä on valmistelussa.

Ensinnäkin koko ajan kartoitamme tietopohjaa siitä, paljonko meillä hoitajia on ja paljonko me tulevaisuudessa tarvitaan, jotta osaamme sopivalla määrällä myöskin lisätä koulutuspaikkoja. [Antti Kurvinen: Kaikki edellisen hallituksen vika!] Me kehitämme koulutuksen rakennetta modulaariseksi sillä tavalla, että siinä on perus... Tämä tehdään opetus- ja kulttuuriministeriön toimesta, mutta se toivon mukaan parantaa henkilöstön saantia sinne koulutukseen. Meillä on myöskin tekeillä ammattihenkilölainsäädännön uudistus, mis-

Punkt i protokollet PR 10/2024 rd

sä täsmennetään sitä, mitä kukin ammattiryhmä voi tehdä. Me käymme läpi esimerkiksi todistuksia ja lausuntoja: onko pakko kirjoittaa niin paljon todistuksia ja lausuntoja kuin tällä hetkellä. Esimerkiksi psykiatrien työajasta menee tällä hetkellä 50 prosenttia todistusten ja lausuntojen kirjoittamiseen, ja tästä pitää päästä pois, ja tähän me tartumme.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Andersson, Li, olkaa hyvä.

16.42 **Li Andersson vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pakko nyt korjata pääministeriä sen verran, että eihän hyvinvointialueiden alijäämä ole syntynyt yhtäkkiä sote-uudistuksen myötä. [Mika Kari: Näinpä!] Nämä alijäämät ovat olleet olemassa aikaisemmin ja ovat näkyneet kuntatalouden puolella. [Jani Mäkelä: Mitä te teitte sille asialle?] Erotuksena aikaisempaan on se, että tässä uudessa sote-järjestelmässä valtion rooli on erittäin keskeinen, koska hyvinvointialueilla ei ole omia tulonhankkimiskeinoja kuten kunnilla on ollut, ja koko tämä rahoitus tulee valtiolta. Siksi vastuu on hallituksella, ja siksi kysymys kuuluu: mitä hallitus aikoo tehdä hyvinvointialueiden ongelmiin vastaamiseksi tai tämän kustannusten kasvun hillitsemiseksi, joka sekään ei johdu uudistuksesta vaan esimerkiksi vuokratyövoiman kustannusten kasvusta, keikkalääkäreistä ja inflaatiosta? Istun itse sosiaali- ja terveysvaliokunnassa, ja yhdeksän kuukautta tässä nyt on odoteltu, että tulisi hallituksen suunnalta ensimmäistäkään toimenpidettä, joilla helpotettaisiin hyvinvointialueiden tilannetta. Yhtäkään ei ole tullut tähän asti.

Pääministeri Orpo, ministeri Juuso: milloin hallitukselta tulee jotain toimenpiteitä tämän palveluiden alasajon ehkäisemiseksi? [Mauri Peltokangas: Marinin hallitus tumpeloi koko systeemin! — Naurua]

Puhemies Jussi Halla-aho: Ministeri Ikonen, olkaa hyvä.

16.43 **Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edellinen hallitus teki meille hallinnon uudistuksen, [Vasemmalta: Ei! — Hälinää — Puhemies koputtaa] nyt tämä hallitus kääntää katseen ihmisten palveluihin ja uudistaa myöskin palveluita. [Pia Viitanen: Kysymys kuuluu: mitä teette helpottaaksenne?]

Meidän tavoitteet ovat kahtalaiset: se, että me saamme rahoituksen riittämään myöskin tulevaisuuden palveluihin, ja se, että kehitämme myöskin ihmisten hoitoonpääsyä oikea-aikaisemmaksi kuin aikaisemmin. Nämä ovat kaksi asiaa, jotka eivät ratkenneet sillä edellisen hallituksen uudistuksella. Meidän rahoitusmalli on sellainen, että tässä tosiaan yli 24 miljardia tulee tähän hyvinvointialueitten rahoitukseen tänä vuonna. Se on yli neljäsosa valtion budjetista, ja se kasvaa yli miljardin vuodessa, kuten pääministeri täällä kertoi. Eli kyllä se on. Ensi vuonna meillä on tulossa myöskin ensimmäinen jälkikäteistarkistus, jolla korjataan ne hyvinvointialueitten viime vuoden alijäämät, eli tavallaan tämä rahoitusmalli korjaa itsensä myöskin näissä.

Lisäksi täällä oli kysymys vuokratyöstä. Se on tietysti STM:n työn alla, mutta sielläkin on tehty nyt tällainen työryhmä, [Vasemmalta: Työryhmä!] joka on hakenut ratkaisuja siihen, ja ne ovat tulossa päätöksille. Että on haettu ratkaisuja myöskin siihen, että millä tavalla ratkomme näitä.

Eli täsmäratkaisuja haetaan sekä rahoitusmallia kehittämällä että sitten henkilöstön saatavuuteen ja palveluitten kehittämiseen, ja näissä on todella paljon työtä tehtävänä, jotta tavoitteisiin päästään, mutta meillä on aktiivinen ote niissä. — Kiitoksia.